

Pontos időjelzés. Majd: Berkesnek hangverseny. 17.30: Rádió-

Oaratórium. zene. amofonkabaré. ne. zazenekar, szoprán. gverseny. onikus hangv.

ikus hangverseny.

si tánczene. ok. 24: Argentínai. 24.30: Katonazene.

rcius 12.

ncfón. 12.30: Idő- n. 16: Zenekar. — Vidám negyedóra. dióegyetem. — 19: cke. 20: Szimfóni- nagyhangverseny. Esz-dur szimfónia. enekari verseny. a. Rossini: Tell

mofonhangverseny Verdi: Rigoletto, Delibes: Copélia, Jessel: Az álom- Posti: Addio, La- ad. Ej uchnyem, tal: Hallgassatok, ra, Snyder: Witk mindenki ismer, Greer: Flaperette, hertzinger: A grá- Hírek. 12.05: Sza- ny. 12.25: Hírek. arásjelentés. 2.45: üli népművelés rá- pontos időjelzés, idő- . kir. Földművelés főelőadássorozata. : Angol nyelvokta- 50: Dickens: Dor- u. Utána: Pontos tés, hírek. Majd: zene.

Smetana. Dvorak. 21.05: Bécsi ke-

. Bordin művei. k: Esz-dur vonós-

népdalok. i: A windsori vig-

ofón. ngverseny. — 23: tegedű és zongora-

es zene. — 20.50: és zenekari hang-

ne. ózenekar. Mozart: G-dur hegedűver- febridák, Mendels- : Dalest.

ngv. 21: Arenszkij

erzsa-est. Előadás,

raáriák. — 22.45: k. 23.15: Cselló. — kar. 23.40: Dalok. i dalok. — 24.30:

letések

aleMBER, vidéki ke- ből levelezne intel nyal. Hozománnyal es leányok teljes ó becsülettség" jel- kérek.

aleMBER lakást kap

Minden mennyi- rius étterem Cluj.

rdőszoba, zongora ljes ellátással ki- let jobbra.

XIV. ÉVF. * 58. SZAM Cluj—Kolozsvár, 1931 március 12 Csütörtök 5691 ÉV Adar 23

Uj Kelet az egyetemes er és bánási zsidóság polit napilapja Olkkelink utánnymosását e lorrás megjelölésével eng meg

Késiratokat nem küldünk vissza megörzésükre nem vállalkosunk

Ramasetter Ro BU

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Baron L. Pop (v. Brassai uca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK: Félévre 600 lej Negyedévre 320 lej Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK: Egy hónapra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem) Egy évre 10 dollár Hirdetések tarifa szerinti vétetnek fel

UJ KELET

Goga Octavian két arca

Goga Octavian, a költő és nyugalmazott belügyminiszter nyilatkozott a zsidó kérdésről az ITA távirati ügynökségnek. Ha valaki költő és politikus egy személyben, könnyen értethető, hogy két teljesen külön véleménye van ugyanarról a dologról. Goga először mint politikus beszélt a zsidó újságíróval és rideg, tárgyilagos hangon, széles szónoki gesztusok kíséretében fejtette ki a maga politikai véleményét a romániai hontalanok (értsd állampolgársági jog nélkül maradt zsidók) problémájáról. A hontalanokról szóló teoretikus fejtegetéseknek a lényege körülbelül az volt, hogy Románia nem menedékhely keleti jöttmentek számára. Minthogy politikai kérdésről volt szó, csak természetes, hogy a volt belügyminiszter enyhén szólva mellé beszélt a kérdésnek. Mert amikor mi hontalanokról beszélünk, akkor nem ama bizonyos keleti jöttmentekre gondolunk, hanem többnyire azokra a zsidókra, akik sem keletről, sem nyugatról nem jöttek-mentek, hanem itt születtek, élnek, fizetnek adót, katonaszkodnak és mégsem állampolgárok, mert valamelyik fórumnál egy-két paragrafnak egyszerűen kitéktertek a nyakát. Goga Octavian meglepő eleganciával könnyedén tette túl magát az indokolatlanul és jogtalanul hontalaná telt zsidók tízezres tömegein és ehelyett némi finom célzattal nem létező keleti jöttmentekről beszélt.

Im így beszélt Goga a politikus és volt belügyminiszter. Am máskep szólt Goga Octavian a költő és az irodalmár, amikor a zsidó újságíró Heinrich Heineról, a hetvenöt esztendeje halott nagy zsidó poétáról faggatta a román költőt. A költő Goga Octavian pillanatok alatt megszabadította lelkét minden politikai szenvedélytől s a legszébb szavaiból font koszorút a nagy zsidó lantos emlékére.

Nem azon csodálkozunk, hogy Goga Octaviannak, a politikusnak más a véleménye, mint Goga Octaviannak, a költőnek. Csak éppen regisztráljuk, minden meglepetés nélkül. Ami az interjúban éppen bennünket meghökentet, az az, hogy Goga Octaviannak, a politikusnak is kétféle véleménye van. Egyik magánhasználatra, a másik pedig a néppárt véleményének a kidomborítására. Mert mit mondott Goga Octavian a Romániai zsidóság belpolitikai orientálódásáról tegnapi interjújában? Rosszalólag csóválta meg a fejét a zsidó nemzeti, vagy másszóval kisebbségi politika fölött és azt tanácsolta, hogy a zsidók helyezkedjenek el a román politikai pártokban s igyekezzenek azon, hogy a román kultúra a vérükké válják. Óvatosságból többször is kijelentette, hogy nemcsak a saját nevében beszélt, hanem ugyan így gondolkodik a zsidó kérdésről Averscu tábornok és a néppárt hivatalos vezetősége is. Szükség volt ezt a körülményt jól aláhuzni, hiszen mi nagyon is tudjuk, hogy Goga Octaviannak, mint magánembernek, homlok-egyenest ellenkező a véleménye a romániai zsidó kérdésről. Mint Averscu tábornok helytartója, most az asszimilációra csábítja a zsidókat, de még nem is olyan régen nem talált elég súlyos szavakat az asszimiláció ellen és poéta lelkének teljes hevével tört lándzsát az

A kamara megszavazta a kamattörvényt: 15 százalékra szállították le a maximális kamatot

Goga azzal vádolja a miniszterelnököt, hogy Burileanu menesztését még az ominózus távirat elküldése előtt határozta el

Mironescu kijelentette válaszában, hogy Burileanu már hetek óta szabotálta a kölcsönt és ő, mint előrelátó politikus előre tájékozódott, hogy kit nevezhet ki a helyére. Viharos összecsapások a kormány és az ellenzéki képviselők között

A kamara elfogadta dr. Fischer Tivadar kiegészítő javaslatát a kamattörvény második paragrafusához

Bucuresti-Bukarest, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A parlament mai ülésén tovább folytatódott a harc a kormány és az ellenzék között Burileanu volt bankormányzó eltávolítása miatt. Averscu pártja a Burileanu eltávolítását követő napon nem jelent meg a parlamentben, ezzel tüntetve Burileanu eltávolítása ellen, aki tudvalegoleg egyike az avereszkánus politika egyik legexponáltabb híveinek és az Averscu-kormány idején nevezték ki a Nemzeti Bank kormányzójának. Érthető tehát, hogy a néppártban Burileanu menesztése után nagy lehangoltság vett erőt, mert Burileanu nemcsak politikai, hanem anyagi támogatója is volt a néppárti megmozdulásoknak.

Az Averscu-párt tagjai ma is távol tartották magukat a kamara ülésétől és így az ülés megnyitása után óriási feltűnést keltett Goga volt belügyminiszter vártatlan megjelenése a képviselők között. Goga napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt Pop-Csicsó házelnökötől, majd az emelvényre sietett és a néppárt nevében deklarációt olvasott fel.

Az utóbbi évek legnagyobb törvénytelenége

— A kormány az utóbbi évek legnagyobb törvénytelenését követte el, amikor Burileanút, a Nemzeti Bank igazgatóját felfüggesztette állásától. Ilyen törvénytelenesség még nem történt Romániában, amelyet mindenütt világraszóló botránynak tekintenek. Le kell szögeznem, hogy Mironescu hazudott, amikor ama bizonyos táviratra hivatkozott. A távirat elküldése vasárnap történt, a miniszterelnök pedig már pénteken felajánlotta Anghelescunak a Nemzeti Bank kormányzó-i állását.

Goga szavaira óriási láрма tört ki a par-

lamentben. A nemzeti parasztpárti képviselők a legválogatottabb szidalmakat kiáltják Goga felé. Leon lupista képviselő tulharsogja a lármát: — Ime a miniszterelnök őszintesége.

„A büntetés megelőzte a bünt”

Goga: Jegyezzék jól meg, amit mondtam: Burileanu vasárnap adta fel a táviratot és Mironescu már pénteken elhatározta a felfüggesztést. A büntetés megelőzte a bünt. Ez nem egyéb, mint a legnyilvánvalóbb és a legelriasztóbb kalandorpolitika. Legsúlyosabb azonban ebben a botrányban az, hogy Mironescu miniszterelnök félrevezette az uralkodót. A király öfelségét hamis adatok segítségével birta rá a kormány, hogy Burileanút menesse. A királyt hamisan informálták.

Goga szavaira kiujul a láрма a kamarában. Pop-Csicsó István percekig csezenget, míg a rend helyreáll, majd figyelmezteti Gogát, hogy a házszabályok 42. szakasza értelmében megvonja tőle a szót, ha továbbra is bekeveri az uralkodó nevét beszédébe.

Goga: Én nem keverem be a királyt ebbe az ügybe. Én csak állítom, hogy a

Komoly indokok alapján menesztették Burileanút

Gafencu többségi képviselő a többség nevében szólal fel. Kijelenti, hogy a miniszterelnök egészen biztosan komoly indokok alapján határozta el Burileanu elmozdítását. Egész Románia területén bizonyos érdekeltségek a táviratot özőnét zudították a külföldre, a kölcsönben résztvevő bankokhoz, hogy megakadályozzák a kölcsönt.

Leon: Hogy meri ezt ilyen biztosan állítani és milyen alapon? Ki hatalmazta

királyt jóhiszeműségében félrevezették. Mironescu egy hazugság segítségével győzött.

Gogát rendreutasítják

Pop-Csicsó István: Vonja vissza a sértő szavakat.

A többségi képviselők kórusban követelik, hogy Gogát utasítsák rendre. A volt belügyminiszter ekkor már elhagyta a termet. Miközben Pop-Csicsó István enunciólja, hogy Gogát rendreutasítja.

A kamarában ezzel még nem ült el a vihar. A lupista képviselők folytatják ott, ahol Goga elhagyta.

Leon: Bebizonyosodott, hogy a miniszterelnök hazudott.

Az egyre erősödő viharban emelkedik szólásra Voicu Nițescu, aki a következőket mondja:

— Minden erőmmel visszautasítom a rágalmakat. Mironescu miniszterelnöknek minden szava igaz volt, amikor Burileanu menesztését a parlament előtt indokolta.

Leon: A miniszterelnök nem világosított minket fel arról, hogy Anghelescu már pénteken tudott kinevezéséről.

fel magát ilyen nyilatkozatokra?

Gafencu: Az igazság alapján állítom ezeket és képviselői mandátumom jogosít fel rá. Nem a miniszterelnök hazudott, hanem Goga.

Leon felszólítja Gafencut, nevezze meg azokat a gazdasági köröket, amelyek megakarták akadályozni a kölcsönt.

Gafencu: Ha majd a kölcsönt a parlament (Folytatása az ötödik oldalon.)

önálló zsidó kisebbségi politika mellett.

Egy emlékezetes vasárnap délelőtt Goga Octavian lángoló előadást tartott a kolozsvári egyetemi ifjúságnak a marsoló nemzeti eszméről, más szóval a modern antiszemita mozgalomról. Délután pedig az Astoria szállodában intervjut adott az Uj Keletnek s nem mint néppárti politikus, hanem mint magánember, egészen őszintén beszélt.

— Voltaképpen csak az asszimiláns zsidókkal nem tudom elviselni — mondta többek között. De nagyon becsülöm a cionistákat, akik bent az országban is nyíltisagos zsidó politikát hirdetnek. Nekem nagy csatám volt az Averscullal, amelynek főszerkesztője a zsidó Rosenthal, azt írta egyszer rolam,

hogy „Goga, a volt költő”. Hogy jön egy zsidó ahhoz, hogy engem ki akarjon zárni a román irodalomból? A legnagyobb bünt akkor követik e a zsidók önmagukkal és velünk szemben, amikor ahelyett, hogy saját népi életüket élnek, valósággal ellepik politikai életünket, irodalmunkat, művészetünket és minden más kulturmegnyilatkozásainkat.

Ez valahogyan egészen másképpen hangzik, mint a tegnapi intervjú. Goga tegnap, mint néppárti vezér barátságos szóval beinvitálta a román pártokba a zsidókat, holott tegnapelőtt mint önálló politikus ő tessékelt ki a lehangosabban a zsidókat a román életből. Ez a Goga Octavian kétféle véleményének a története és ezért nem lehet komo-

lyan venni a felsőbb néppárti utasításra hirtelenül támadt asszimilációs felbuzdulását. Mert mi fog történni, ha Goga Octavian, a néppárti vezér egyszer csak konfliktusba jut Goga Octaviannal, a magánemberrel? Ez a konfliktus elkerülhetetlen lesz s kétségtelenül meg fog születni belőle kompromisszum formájában harmadik álláspontja is a volt belügyminiszternek, ami nem lehet más, mint az, hogy zsidók gyertek, iratkozzatok be a néppártba, szavazzatok a mi listánkra, mert ez a romániai zsidóság útja, de eszébe ne jusson majd valamelyik beiratkozott zsidó politikusnak hangosan kinyitni a száját, mert hogy jönnek ahhoz a zsidók, hogy beleavatkozzanak a román pártok belső életébe?

Két szív egy keringőben

c. film nagy sikere következtében, a tolongás elkerülése végett, valamint azon célból, hogy e nagyszerű filmet mindenki megtekinthesse, a „Select“-mozgó Igazgatósága beleegyezett abba, hogy e hó 13-tól kezdve néhány napon keresztül egyszerre vetítse e filmet az „Urania“-mozgóval.

Egy szép szakáll bukására

Amikor kinevezték a jegybank élére, azt írta az egyik bukaresti lap, hogy a Banca Nationala ormára kitésték Burileanu szakállát. A lap Burileanu politikai ellenfelei közé tartozott és ez a megállapítás telve volt ironiával és keserőséggel. Az újságíró nem is sejtette talán, hogy a politikai rosszhírnőség által diktált megállapításban milyen mély lélektani igazság rejtezik. Mert egészen kétségtelen, hogy az a főhéher férfiú disz, amely méltóságteljesen s néha fenhéjázón lengedezett alá a volt bankormányzó állairól, sorsdöntő befolyást gyakorolt Tilica Burileanu életére és karrierjére.

Az mondhatnánk, ez a szakáll a selymes hajszálak gondozott hajlásában magával hordta Burileanu végzetét. Tulnőtt a volt kormányzó egyéniségén, önálló életet élt, az élet összes attribútumaival. Ez volt az impressziója mindazoknak, akik valaha is személyes kontaktusba kerültek azzal az emberrel, akinek pénzügyi és politikai karrierjére most oly brüszk módon tett pontot az 59. számú királyi dekrétum. Ez a szakáll tömött volt s a hosszú, selymes szálak úgy fonódtak egymásba, mintha ezzel is ki akarnák hangsúlyozni önálló létüket. Meglátszott rajtuk, hogy gazdájuk odaadó szeretettel, sőt rajongással viseli gondjukat. De lehetetlen volt észre nem venni, hogy ez a szakáll tudatában van szuverén felsőbb ségének. Ez a szakáll tömnek érzi magát, mint a gazdája. Mintha nem ő alkotná egy régi román bojárcsalád egyik sarjának kiegészítő részét, hanem az ember maga az, aki a szakáll tartozékát jelenti csupán.

A szakállnak és gazdájának egybeként nem igen volt okuk arra, hogy az életre panaszkodjanak. Burileanu tekinthetetlen volt az őseihez, gazdag petróleumforrásokban, bőségesen hajtó bányákban, komoly bukaresti palotákban és dus termőföldekben. Olyan jövedelemmel rendelkezett tehát, amely lehetővé tette számára, hogy gondtalanul járja végig az élet útjait. Az ilyen élethez a román belpolitika a legkíváltságos alkalmakat szokta nyújtani. Burileanu politikáit kezdett tehát, előbb a konzervatív, később pedig az avereszkánus pártban. Minthogy pedig Burileanu világéletében komótos ember volt, a politikában sem exponálta magát túlságosan. Élte a maga vi-vör-életét, a mások fájdalomából nem igen csinált magának fejtörést és egészen bizonyos, hogy ha csak tőle függött volna, simán és minden megrázkódtatás nélkül fejezte volna be életét.

Am a szakáll nem hagyta magát. Energikusan közbelépett és jogait követelte. Valamilyen címet, világi díszítést, amely megfelelt volna az ő méltóságteljes megjelenésének és társadalmi pozíciójának. Karriert akart csinálni. Az avereszkánusok legutóbbi kormányzásának első évében megüresedett a Banca Nationala kormányzó állása. Goga akkori belügyminiszter akaratából és jóindulatából a szakáll elérte vágyai netovábbját. Gazdája bevonult a Nemzeti Bank szippedő szőnyegekkel bélelt, nemesveretű butorokkal díszített, tágas kormányzó szobájába, amelynek faláról Románia nagy pénzügyi kapacitásainak olajba készített remekei néznek le, az ilyen esetekben szokásos melankóliával.

Ezzel a lépéssel Burileanu elindult a közéleti szereplésnek ama veszélyes lejtőjén, amelyen csak a start bizonyos, de azt sohasem lehet tudni, hogy a versenyző hol áll meg. A rossz tanácsadók már nem egy államférfi, sőt államfő sírját ásták meg. A nők ezen a téren különösképpen odioszus szerepet ját-

szottak a világtörténelemben. De talán még ennél is tragikusabb, ha a tanácsadó szerepét egy oly királyi megjelölésű, oly gögös és oly végtelenül hű lény tölti be, mint aminő a Burileanu szakáll volt. El kell ismerni: az ember éveken keresztül ellenállt a tanácsadó szírihangjainak. Burileanu méltóságteljesen töltötte be hivatalát, igyekezett az objektívitás látszatát megőrizni és alaptermészetéhez híven minden olyan érintkezési felületet elkerülni, amelyből kellemetlenségek származhattak volna. Így példának okáért az újságírókkal sem igen érintkezett. Egyetlen egyszer történt meg, hogy magához kérte a sajtó képviselőit. A kamatláb problémájáról olvasott fel előtűk hosszú és szakértelemre valló nyilatkozatot. Sajnos, nem igen tudtam odafigyelni. Érdeklődésemet teljesen lekötötte az álláról dus hullámok-

Tizenhét évi súlyos börtönre ítélték a zágrábi detektív gyilkosát

Zágráb, március 11. A zágrábi törvényszéken dr. Margetics tanácselnök ötös bírói tanácsa tegnap tárgyalta Stefek József zágrábi detektív gyilkosának büntetését. A detektív az elmúlt Szilveszter éjszakáján egy nőismerősénél volt és ugyanekkor látogatába jött a nőhöz annak 1927 óta elvált férje is. A társaság a legjobb hangulatban töltötte az estét és éjfélután az asszony, az anyja, a nővére, akik szintén ott voltak, aludni mentek, míg a két férfi tovább borozgatózott. Másnap reggel összeroncsolt fejjel, holtan találták a lakásban Stefek Józsefet. A gyanu az elvált asszony férjére, Ilics Radomir csacsaki illetőségű zágrábi többszörös büntetett kereskedőre irányult, akit a rendőrség le is tartóztatott. Ilics először tagadta a bűncselekményt, később azonban megtört és beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy amikor magára maradt Stefekkel, az felszólította, hogy hagyja el a lakást, mert különben gondoskodni fog arról, hogy a városból

ban lehömpölygő hajzhatag, amely a Zichi barlang vizesését jutatta eszembe. A szakállon meglátszott, hogy örül a sajtó érdeklődésének. Hogy szeret a nyilvánosság pompájában sütkérezni. Komoly mozdulatokkal húzta alá gazdájának mondanivalóit és játékos kedvvel táncoltatta meg a széles ablaktáblákon betóduló napsugarakat...

A külföldi kölesön kérdése azonban felborította Burileanu évtizedeken át megőrzött lelki egyensúlyát. Barátai és ellenfelei mai napig sem tudják megmagyarázni, hogyan ragadtathatta el magát Burileanu annyira, hogy a bank igazgatóságának megkérdése nélkül táviratot menessen és Párizsban denuncialja a kormányt, hogy a kölesönt az utolsó pillanatban megakadályozhassa. Holott a magyarázat kézenfekvőnek látszik. Burileanu talán hozzájárult volna ahhoz, hogy továbbra is külföldi kontrolor ellenőrizze a Banca Nationala ügyvezetését. A szakáll azonban vétót emelt. Sértette a híuságát, bántotta az önértetét. Nem fért össze a méltóságával. A saját önértetét úgy interpretálta gazdája előtt, mintha az nemzeti önértet volna. És addig nem nyugodott, amíg gazdája a végzetes és rendeltetési helyére soha el nem jutó táviratot el nem küldte...

Igy történt. Hiába. Nem vezet jóra, ha Allah valakinek túlságosan nagyra növeszti a szakállát...

KASZTNER REZSŐ

kiutasítsák. A detektív nemcsak sértő szavakat használt, de — Ilics állítása szerint — revolvért vett elő és azzal fenyegette. Ilics, miután attól félt, hogy a detektív lelvi, baltát ragadott és azzal több ültést mért Stefek koponyájára.

A tárgyaláson Ilics fenntartotta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, a bíróság azonban az önvédelemmel való védekezést nem fogadta el. Különböző feltevések alakultak ki arra nézve, hogy miként folyt le a gyilkosság és miután az orvosszakértők szerint az ütések mindegyike egymagában is halálotkozó volt és kétséget kizáróan megállapították, hogy Stefeket álomban érte a halál, a bíróság büntetésnek mondotta ki Ilicset orvgyilkosság büntetésében és ezért tizenhét évi súlyos börtönre, valamint polgári jogainak felfüggesztésére ítélte.

Az ügyész és a védő háromnapos gondolkodási időt kértek a jogorvoslat benyújtására.

Shaw Bernát és Lloyd George a hősei egy szindarabnak,

amelyben a banditák kirabolják a gyanutlan nézőket

Színházrablások Londonban és Amerikában

London, március 11. A színházi rablók — bármilyen hihetetlenül hangzik is — maguk a színházgatók és a darabírók teremtették meg. Először csak papíron léteztek, hogy a közönség érdeklődését fokozzák, az amerikai és az angol szerzők bűnügyi drámákat írtak, amelyek második vagy harmadik felvonásában rendszerint szerepelt egy nyíltszíni rablás, a hatás kedvéért a nézőtöredék fosztanak ki egy urat, avagy hölgyet, akiről aztán — amikor már a közönség menekülésre készen áll — kiderült, hogy maga is színész...

A publikum szereti ezeket a fogásokat és a publikum most lakol is ezért a szó-rakozásért. London kellős közepén, a Theater Richmondban történt az alábbi eset: Ebben a kis elegáns színházban kizárólag rémdrámákat játszanak. Nos, a nagy népszerűségnek örvendő kis színházban már hetek óta fut telt házak mellett egy darab, a Lord görbe utjai. A történet a felső tízezer körében játszódik és néhány alakjában állítólag lá lehet ismerni Anglia aktív politikusaival — többek között Lloyd Geogera — valamint több társasági beluriasszonyra. A cluja azonban Shaw

Bernát, akit élethű maszokban utánoz egy színész. Meglehetősen komikus szerepe van itt a nagy szatirikusnak és tán ez is egyik oka a darab sikerének, hogy Shawot kicsufolja.

Az obligált gyilkosság szintén elkövetkezik a második felvonásban. Az egyik este a nézőtöredék megjelent lord Bernheim is, a híres bankár. Páholyt már nem kapott, leült tehát az első sorokban. Mellette üres marad egy hely. Mikor a nézőtér elsötétült, elegáns, gyönyörű szép szőke nő libeggett be a színházba. Az üresen maradt zsöllyét foglalta el, közvetlen a bankár mellett. Az előadás közben a nő idegesen fészkelődött, nyújtogatta a nyakát hátra, szemmel láthatóan nyugtalanodott valaki miatt. Idegessége fel-tűnt a lordnak is, aki udvariasan megkérdezte:

Ajultan dőlt a bankár karjaiba...

— Bocsanat asszonyom, a segítségére lehetek valamiben?
— Kérem, uram... azt hiszem itt valami tévedés történt... ez nem az ön helye...

A bankár elővette a jegyét: a jegy arra a helyre szolt, ahol a bankár ült.

— Erthetetlen — hebegte a szőke szépség — én ugyanis a színház egyik művésznője vagyok... szerepem szerint minden este ezen a helyen elajulok, a partnerem karjai közé. Pár perc múlva valamilyen lövöldözés támad a színpadon... így fogozzuk a hatást...

A bankár készséggel felajánlotta a segítő szerepét, hogy amennyiben a partnerem nem érkezik meg idejében...

Az ismeretlen ugyanis nagyon csinos volt...

Hirtelen eldőrdült egy revolver a színpadon, majd valóságos sortűz adtak egymásra a „banditák”. A szépség ajultan dőlt a bankár karjaiba. A közönség részvételt nézte, a jegyszédők pedig lehetőleg feltűnés nélkül kiveztek...

A lord csak az előadás után vette észre, hogy eltűnt a pénztárcája. Ez azonban a kisebb baj lett volna. A pénztárcában tizezer font volt, ami szintén eltűnt... a rendőrség aztán kiderítette, hogy a szőke szépségnek semmi köze sem volt a színházhoz... de kiderült az is, hogy összejátszott az egyik jegyszédővel, aki ismerte a bankárt és tudatta a szőke nővel, hogy hol foglalt helyet...

Premier egy páholy kirablásáért

Hasonló rablások ugyyszólván napirenden vannak Csikágóban és Newyorkban. A Broadway egyik legelegánsabb színházában a premieren rabolták ki egy páholyban, amelyben a pénzvillág arisztokratái ültek. A trükk egyszerű, de biztos volt. Előzőleg játszódtak le egy jelenet a szomszédos páholyban, persze színészekkel, akik a meglepett nézőt játszódták és ijedten tartották fel kezeiket, amikor a „rablók” rájuk szegtek egy revolver csövét. A közönség már annyira ismeri ezeket a trükköket, hogy „nem dől be”, raffinátabb trükköket követel. Ép ezért bosszankodva vették tudomásul a páholybeli nézők, hogy a tapintatlan rendezőség őket is bekapcsolja a játékba, nyilván a hatás kedvéért.

— Fel a kezekkel! — rivalt rájuk egy fenyegető férfihang.

— Hagyjon békén! — vont vállat Weisler, az ismert betongyáros — semmi kezelem az efféle mókákhoz...

Ekkor a revolveres férfi odahajolt hozzá és könyörgő hangon sugta a fülébe:

— Mister... ha ön most elrontja ezt a jelenetet, megbukik a darab, mi pedig kenyér nélkül maradunk!

A betongyáros megsajnálta a premiersikereért drukkoló „banditát” és mosolyogva belement a játékba. Feltartotta kezeit és türte, hogy elvegyék a pénztárcáját, óráját, gyűrűjét... a nők ékszeres szintén letépték.

— Nono — aggodalmaskodott a felesége — tán mégse kellene ilyen alaposan kifosztani bennünket! — és leintette a túlbuzgó revolveres banditát.

De ekkor már a kezükben voltak az összes ékszerek... a közönség pedig lelkesen tapsolt a gyárosnak és a társaságának, akik ilyen nobilis gesztussal a segítségért szettek a színészeknek...

Csak a páholy vendégei fészkelődtek izgottan...

Aztán: lepergett a harmadik felvonás mindenki felkerekedett, csak a páholy vendégei fészkelődtek izgottan. Utóvégre mégis csak furcsa a színház igazgatóságától, hogy ilyen sokáig várakoztatja őket az „elrabolt” értéktárgyakra. Különbösen is nem valami csekélyesgróvan szó, hisz a hölgyek ékszerei és a pénztárcák tartalma több mint hatvan ezer dollárra rugott...

Weislerék még idejében megtudták, hogy valódi rablók estek áldozatul. A cementgyáros annyira restelte a dolgot, hogy első pillanatban nem akart feljelentést tenni a rendőrségen, mert tudta, hogy egész Newyork rajta fog kacagni... de a többiek nem hagyták annyiban a dolgot. Mondani se kell tán, hogy az ékszerek máig sem kerültek meg.

De nemcsak a közönség, sokszor maguk a színészek is áldozatul esnek a banditáknak. Szóval: nemcsak a szeszcsempészeknek, de a banditáknak is erős konkurrenciájuk van manapság. Csak a színházak menek rosszul. És ha keresni akartak — mondják a rablók — akkor megsajnálják azt a pár dollárt a modellkedő, akikről népszerű darabjaik főhőseit mint tázzák, a modern kor lovagjait: a revolveres banditákat.

— A szovjet újabb görög és olasz hajókat kötött le exportja céljaira. Londonban jelentik: A szovjet újabb görög és olasz hajókat kötött le exportja céljaira. Gabonán, fán és petróleumon kívül most Don-vidék szénét is exportálni fogja.

A páholy neme

A Sorbonne fásához, am országban t

Bucuresti-Buka Uj Kelet tudósít egyetem orvosi fásához a bukaresti fásához. Az átirat tartja a francia romániai diákok azt javasolja, hogy merusz klauzuszt ken a Romániából. Az alább közt mindenestire tu romániai diákok most élveztek a fásához. Így többek között litását kérhették őket arra, hogy letelepedjenek és ott éljenek, hogy tartottak, hogy tömegesen jelent veszedelmes konkalmni francia kolrusz klauzuszt, annak vezetni, kizami diplomát. Egyébként a francia nyitva maradt számára.

Az átiratot a fakultása nevében írta alá a köve. Jelenleg ötszázti van beiratkozva a zül 436 kéri, hogy diplomát. Ez a fenn tovább, több mint 400-afognak letelepedták diplomájukat. Kénytelen volt megakadályozni, praktiszt folytassban és ez a törvényokra is. Szeretné a románok privillimitálni kell.

A dossziékat ártottuk, hogy a 43 százalék származik. A romániai diáknem az ország tudásának tudható azonban azt is, százalékban zsi-

Nem akarjuk okát, amelynek mondották nekünk se nem román lasztók és nem szolgálatot. Igaz van, ugy könnyű visszautasítani s a A páriszi követségette meg ezeket mondották nekünk dők régebben is nai szolgálatra. A az összes polgárj az összes polgárj

Ha így van, nédást, minthogy beklauzuszt a párisz kultásán, azon ro ra, akik francia nak kapni. Pél évben legfeljebb nének fel, ezek k A szelekciót fran zottság végeznél, ágenseken kívül orvosi fakultása állna.

Tavaszi

A párizsi egyetem orvosi fakultása numerusz klauzuzst akar felállítani a romániai diákok számára

A Sorbonne orvosi karának dékánja levelet intézett a bukaresti egyetem orvosi fakultásához, amelyben kéri, hogy vegyes francia-román bizottság végezze el a Franciaországban tanulni akaró romániai diákok szelekcióját. Costachescu közoktatásügyi miniszter különös végzése

Bucuresti-Bukarest, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A párizsi egyetem orvosi fakultása átiratot küldött a bukaresti egyetem orvosi karának. Az átirat tulságosan magasnak tartja a francia egyetemeken hallgató romániai diákok számát és egyszerűen azt javasolja, hogy vezessék be a numerusz klauzuzst a francia egyetemeken a Romániából odakerülő diákokra. Az alább közölt átirat megértéséhez mindenesetre tudni kell azt, hogy a romániai diákok bizonyos privilégiumot élveztek a francia egyetemeken, így többek között állami diploma kiállítását kérhették. Ez feljogosította őket arra, hogy Franciaországban megtelepedjenek és ott keressenek maguknak életlehetőségeket. A franciák attól tartottak, hogy az állami diplomáért tömegesen jelentkező romániai diákok veszedelmes konkurenciát fognak csinálni francia kollégáknak. A numerusz klauzuzs, amelyet most be akarnak vezetni, kizárólag ezekre az állami diplomát kérőkre vonatkozik. Egyébként a francia egyetemeken ezután is nyitva maradnak a tanulni óhajtok számára.

Az átirat szövege

Az átiratot a párizsi egyetem orvosi fakultása nevében dr. Balthazar dékán írta alá s a következőképpen hangzik: „Jelenleg ötszázötveneg román diák van beiratkozva a fakultásra. Ezek közül 436 kéri, hogy adjunk nekik állami diplomát. Ez a helyzet nem tartható fenn tovább, minthogy a 436 közül több mint 400-an Franciaországban fognak letelepedni, mihelyst megkapják diplomájukat. Kénytelen volnánk törvényes uton megakadályozni, hogy idegenek orvosi praxiszt folytassanak Franciaországban és ez a törvény kiterjedne a románokra is. Szeretnők tiszteletben tartani a románok privilégiumát, ezt azonban limitálni kell.

85.2 százalék zsidó

A dossziékat átvizsgálva megállapítottuk, hogy a 436 diák közül 20 százalék származik a csatolt területekről. A romániai diákok ideözönlése tehát nem az ország területi megnagyobbodásának tudható be. Megállapítottuk azonban azt is, hogy a 436 diák 85.2 százalékban zsidókból rekrutálódik. Nem akarjuk kutatni eme szelekció okát, amelynek meg kell szűnnie. Azt mondották nekünk, hogy a zsidók többsége nem román állampolgár, nem választók és nem teljesítenek katonai szolgálatot. Igaz ez a dolog? Ha így van, úgy könnyű lesz beiratkozásukat visszautasítani s a rendet helyreállítani. A párizsi követség azonban nem erősítette meg ezeket az információkat. Azt mondották nekünk, hogy az összes zsidók régebben is kötelezve voltak katonai szolgálatra. Azt is mondották, hogy a zsidók legnagyobb része rendelkezik az összes polgárjogokkal.

Ha így van, nem látunk más megoldást, minthogy bevezessük a numerusz klauzuzst a párizsi egyetem orvosi fakultásán, azon romániai diákok számára, akik francia állami diplomát akarnak kapni. Példának okáért minden évben legfeljebb 30 román diákot vennénk fel, ezek közül 20-at Párizsban. A szelekciót francia-román vegyes bizottság végezné, amely diplomáciai ágenseken kívül a bukaresti és párizsi orvosi fakultásainak professzoraiból állna.

Valóban hálára köteleznék le, ha közölnék velünk véleményüket, mert semmit sem akarunk csinálni, anélkül, hogy Önöktől előzőleg meg nem állapodtunk volna.“

Három érdekes dolog

Az igen érdekes átiratból a következő három dolog tűnik ki:

1. A romániai orvosjelöltek reménytelennek látják az országban való elhelyezkedésüket és Franciaországba gravitálnak.

2. A Párizsban hallgató romániai diákok túlnyomó többsége a régi király ságból rekrutálódik, míg a csatolt területek továbbra is inkább a középeurópai egyetemek felé orientálódnak.

3. A Párizsban hallgató romániai diákoknak egy tekintélyes százaléka zsidó.

Természetes dolog, hogy ez a körül-

mény feltűnt a párizsi professzoroknak, akik eléggé érthető formában adnak kifejezést csodálkozásuknak „eme furcsa szelekció fölött“. Kiderült végül az átiratból az is, hogy különböző gyanúsítások és vádak áradatát zudítják a Párizsban hallgató zsidó diákokra, hogy megakadályozhassák őket tanulmányaik folytatásában. Ha Balthazar professzor ismerné a romániai egyetemeken uralkodó speciális viszonyokat, akkor bizonyára megértené a romániai zsidó diákok külföldre való tendálásának mélyebb okait is.

Az átiratot a bukaresti egyetem áttette a közoktatásügyi minisztériumhoz. Costachescu miniszter a következő lakónikus végzést vezette rá az átiratra.

„A minisztérium hozzájárul ahhoz, hogy Párizsban vegyes bizottság mű-

Szolonokon egy harmadosztályu fülkében gazdátlan bőröndöt találtak, melyben egy fiatal nő holtteste volt elrejtve

A nyomozó hatóságok azt hiszik, hogy kéjgyilkosság történt

Budapest, március 11. A hatvani vonat egyik harmadik osztályu kocsi-jában Szolonokon a pályaudvaron gazdátlan bőröndöt találtak, amelyet az állomásfőnök rendőri bizottság közbenjöttével felbontatott. A bőröndben egy fiatal nő holttestét rejtette el ismeretlen tettes.

A rendőrségen az a feltevés alakult ki, hogy valamelyik budapesti, sajtó-tarjáni, vagy miskolci vonatról emelték át Hatvanban a szolonki vonatra az utazókoffert s azután elmenekültek.

Hatvanban személyleírást adtak egy férfiről, akit egy 14 éves leány kísé-

tében láttak kofferrel a vonatra szállani, de aztán mindketten eltűntek az éjben s többet nem jelentkeztek a vonaton. A nyomozó hatóságok azt hiszik, hogy kéjgyilkosság történt.

Az áldozatot délután felboncolták, hogy a halál oka megállapíthatassék.

Budapesten, Bécsben és Párizsban hatalmas hóviharak pusztítottak az elmúlt éjszaka

Svájcban 50 éve nem volt olyan havazás, mint most. Bajorországban is megszakitás nélkül havazik. Bécsben rendkívüli hideg van

Budapest, március 11. Ma délelőtt erőteljes szélrohamok mellett hatalmas hóviharak dühöngöttek Budapesten. A vihar házak tetőszindelyeit szaggatta le a külvárosokban és cégtáblákat is letépett. Sebesülések történtek. Dél felé egyidőben nyolc helyre hívták ki a mentőket vihar okozta uccai sebesülésekhez. A Dunántulon több járásban nem tudtak utnák indítani a vidékre szóló postajáratokat. Néhány táviró- és telefonvonal a hóviharak következtében erősen megrongálódott, úgy, hogy Zala és Tolna egyes vidékeivel a táviró- és telefonösszeköttetés megszakadt. A vasúti forgalomban eddig nagyobb nehé-

séget nem okozott az itéletidő.

A Dunántulon az éjszaka is hóviharok és havazások voltak. A vonatok késésekkel közlekednek. Helyenként orkányszerű szélrohamok emeltek hatalmas hótorlaszokat országutakon és vasútvonalakon. A Balaton ma éjjel több ponton újra befagyott. Somogyban új áradás van. Egész éjjel havas eső esett. A vasútvonalakon csak a magas töltés biztosítja a forgalom további fenntartásának lehetőségét, mert a töltés mindkét oldalán árvíz van.

Párizs, március 11. Ma egész éjjel havazott a francia fővárosban. Reggelre 30 centiméteres hó borította az ut-

testet. A hőmérséklet —7 fok Celsius volt.

A le bourgeti repülőter hófúvás miatt használhatatlanná vált s a repülő gépek nem tudtak indulni utasaikkal.

Kelet-Franciaországban a vasúti közlekedésben nagy késések állottak be a hótorlaszok miatt. A bretagnei partok mentén újra viharos az időjárás. Douarnenais közelében két halászahajó elsüllyedt a viharban.

Bécs, március 11. Az időjárás továbbra is rendkívül hideg. Egész éjjel esett a hó és a szélrohamok sok helyütt hótorlaszokat emeltek. Reggelre sűrű hóréteg borította az uttestet.

Berlin, március 11. Bajorországban megszakitás nélkül tovább havazik. Több vasútvonalon nagy késéssel közlekednek a vonatok. A Fekete erdőben és a Bajor-Alpokban helyenként másfél méteres a hó.

Bern, március 11. Svájcban márciusban 50 éve nem volt a mostanihoz hasonló arányú havazás. Bernben a külvárosokban csaknem egy méteres a hó. Bazelen az iskolásfiúk sitalpakon járnak iskolába. Ma megelénkült a széljárás is és az ország több kantonjában hótorlaszok keletkeztek országutakon és vasúti vonalokon.

Drogeria csódtömegből vásárolt áruk Csak pár napig! kiárusítása megkezdődött!

Nyitva délelőtt 9—1-ig, délután 4—7 óráig

Cluj, Str. Regina Marla (v. Deák Ferenc ucca) 4. szám

Tavaszi ruhákat szezon előtt előnyösebben fest, tisztít

CZINK, Cluj

DUCA:

Románia beteg ország a még betegebb Európában

A volt belügyminiszter rendkívül érdekes nyilatkozata a Neue Freie Presseben a romániai gazdasági és politikai válságról. Duca elismeri, hogy a háboru utáni összes kormányok felelősek a mai helyzetért

Bécs, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) I. G. Duca volt belügyminiszter, a liberális párt vezére érdekes nyilatkozatot adott a Neue Freie Presse bukaresti szerkesztőjének Romániai politikai és gazdasági helyzetéről. Duca kijelentése különösképpen nyerne jelentőségükben azáltal, hogy ezek a kijelentések ma már a liberális párt hivatalos véleményének és állásfoglalásának tekinthető. A volt belügyminiszter többek között a következőket mondta:

Románia kettős válsága

— Nyilvánvaló, hogy Románia kettős válságon megy keresztül: politikai és gazdasági válságon. A politikai válság véleményem szerint annak a módján tulajdonítható, ahogyan a Maniu és Mironescu kormányok a közügyeket vezették. Mindkét kormány egy olyan pártból került ki, amely nem rendelkezett a megfelelő kormányzási tapasztalatokkal. Politikai válság azonban csak másodsorban jöhet számításba. A helyzetet a gazdasági válság teszi különösképpen súlyossá. Nem lehet kétséges, hogy különböző kormányok, amelyek a háboru óta egymást váltották a hatalmon, ugyancsak részesei ennek a válságnak.

Hogyan érintette Romániát a világkrízis?

— Igazságtalanság volna azonban teljes mértékben reájük háritani a felelősséget. A mi gazdasági krízisünk igazi okai magában a világgazdaság válságában keresendő, amelynek következményeit mi nagyobb mértékben élvezzük. Nem szabad elfelejteni, hogy a mi

egész nemzetgazdaságunk és kereskedelmi mérlegünk három termékre támaszkodik: a gabonára, a petróleumra és a fára.

Nos, a világválság éppen e három terméket érintette a legsúlyosabban. A túltermelés és az általános gazdasági válság következtében felvevő piacot egyre nehezebben lehet találni a gabona számára, amelynek ára egyre esik. Ugyanez áll a petróleumtermékekre is. A petróleumtermékek ára páratlanul álló visszaesést mutat fel és összes petróleumtermelő vállalatunk válságos momentumokon mennek keresztül.

Az orosz dumping

A faipart az orosz dumping következtében érte súlyos csapás. Más országokhoz hasonlóan mi is kénytelenek voltunk teret engedni a különböző piacokon az orosz konkurenciával szemben. Románia egykor virágzó faipara teljesen tönkrement.

Nagy vállalatok csökkentették, vagy teljesen megszüntették tevékenységüket, elbocsátották tisztviselőiket és munkásaikat.

Mindezekhez járul még a bankjegyforgalom válsága, amely az utóbbi két évben súlyosabbá vált, bár a stabilizáció től a helyzet javulását remélték. Elkerülhetetlen módon vissza kellett, hogy essen kivitelünk is s ezzel be is zárult az a circulus vitiosus, amelyben mi most forgunk.

Románia helyzete jobb, mint az ipari államoké

— Am mindezek ellenére is ki kell jelentenem, hogy Románia gazdasági helyzetét kevésbé súlyosnak tartom, mint más országokét, különösen pedig az ipari államokét. Románia lakosságának 85 százalékát parasztok alkot-

ják, akiknek biztosítva van legalább a hajlékuk és a napi kenyerük. Románia ezért könnyebben viseli el a válságot, mint más országok, ahol munkanélküliek millióit kell csitítani és táplálni. A válság szociális visszahatása könnyebb tehát nálunk s ez megkönnyíti a kormányzás problémáit is. A mi helyzetünket talán a következőképpen jellemezhetnénk:

Románia beteg ország a talán még betegebb Európában.

— Azt kérdezi, hogy mi volna a helyzet megoldása? Megoldás kétféle van. Az egyik, a kevésbé fontos tőlünk függ s a másik, a jóval fontosabb nemzetközi tényezőktől. Ami a mi lehetőségeinken belül mozgó megoldásokat illeti, a párt, amelynek vezetője vagyok, kidolgozott egy széleskörű programot, amely a szükséghez mérten kibővíthető, vagy retusálható, de amely összességében kétségtelenül alkalmas arra, hogy orvosolja a mai nehézségeket.

Nemzetközi akció szükséges

— Ami a nemzetközi tényezőket illeti, pártom meg van győződve arról, hogy csakis ezen az uton lehet megtalálni a válság megszüntetéséhez szükséges eszközöket. Eppen ezért minden tőle telhető el fog követni, hogy hozzájáruljon egy ilyen nemzetközi akció előidézéséhez. Pártom a legnagyobb megértés szellemét képviselve,

hajlandó bármilyen javaslatot elfogadni, amely nemzetközi meg egyezés útján megoldja a mai nehézségeket.

Ami pártomat és engem különösképpen nyugtalanít az a tény, hogy éppen a mai kritikus pillanatokban Európa fé-

lénken és gyöngén reagál a közös veszedelmekre. Mintha a közös érdek tudata még nem érett volna ki mindenütt a maga teljességében —

mintha az egoista érdekekkel való foglalkozás erősebb volna, mint a közös érdekek megértése.

Ebben az értelemben akciót kellene indítani az összes országok közvéleményeinek és kormányainak befolyásolására. Különösképpen a Népszövetségnek kell kimondani a döntő szót és magához ragadni a szükséges iniciatívát. Geafnek ki kell kerülnie az üres szavak szférájából. Mint hogy mindig is bizalommal voltam e nagy nemzetközi organizmus lehetőségeivel szemben, a jelen minden családai ellenére sem akarom a jövővel szembeni reményeimet elveszteni.

Duca — pártjáról

— Ami Románia külpolitikáját illeti, semmi sem indokolná eddigi irányvonalaink megváltoztatását. S hogy végül magáról a liberális pártól is beszéljek: csak annyit akarok megállapítani, hogy sokkal könnyebb tényeket fikciótól megkülönböztetni, semminthogy szükségesnek tartanám kiemelni pártom összetartását véleményegységét, fegyelmességét, vagy hogy foglalkoznom kellene bizonyos diszidensek kisiklott próbálkozásaival.

A Neue Freie Presse szerkesztője Duca nyilatkozatának legutóbbi passzusához a következő kommentárokat fűzi:

„Duca nyilatkozatainak utolsó szakasza válasz volt a George Bratianu akciójával kapcsolatos kérdésekre. A beszélgetésből arra lehetne következtetni, hogy Duca még lehetségesnek tartja a George Bratianuval, Bratianu Jonel fiával való kibékülést. Végül ki kell még emelnem, hogy Duca a beszélgetés során több ízben is kifejezést adott annak a lojalitásnak, amellyel ő és pártja a koronával szemben viseltetnek.

Szerelmi bánatában szívenlőtte magát Macskássy Lajos kolozsvári tisztviselő

Cluj-Kolozsvár, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Park sanatórium fürdőjében ma reggel tragikus öngyilkosságot fejezték fel, amelynek egy állásnélküli kolozsvári magánalkalmazott lett áldozata. A Park-fürdőben ma reggel 8 órakor megjelent egy jól öltözött fiatalember és kádfürdőt rendelt. Amikor a fürdőt elkészítették és a személyzet eltávozott a helyiségből, a fiatalember magára zárta az ajtót. Ezután órák hosszat nem jelentkezett. A fürdő személyzetének végül feltűnt, hogy a vendég sokáig időzik a fürdőszobában és valaki bekopogtatott az ajtón. A kopogtatásra azonban senki nem felelt. Ekkor hangosan dörömbölni kezdtek, majd, mikor erre sem feleltek, feltörték az ajtót.

A szoba közepén, sápadtan, lecsukott szemekkel találták a vendéget, akinek melléből lassan szivárgott a vér.

A fürdőszemélyzet azonnal értesítette az ötödik kerületi rendőrséget, ahonnan Hagea rendőrkomiszár és dr. Hossu rendőrségi orvos szálltak ki. A hatóságok azonban már csak a beállott halált konstatálhatták.

Az öngyilkos több bucsulevet hagyott hátra. Megállapították, hogy Macskássy Lajosnak hívják és szüleinek lakásán, a Dézsma uca 2. szám alatt lakik. Pénztárcájában néhány iratot és névjegyeket találtak. A holttest mellett hevert Browningja, melyből egy golyó hiányzott. A bucsulevelekből megállapítást nyert, hogy Macskássy szerelmi bánatában követte el végzetes tettet.

Egyik barátjának levelet irt, amelyben elpanaszolja, hogy nagyváradi szerelmese miatt lett öngyilkos.

Ebben azt a tanácsot adja barátjának, hogy vigyázzon magára és ne barátkozzon nőekkel.

A tragikus sorsu fiatalember családja mit sem tudott arról, hogy Macskássy szerelmi bánatában öngyilkosságra szánta el magát. Macskássy a Leonida autogarázsban volt alkalmazásban, ahonnan öt hónap pal ezelőtt leépítették. Azóta állás nélkül él és ez is jelentékenyen befolyásolta az utóbbi hetekben megnyilvánult buskomorságát.

Az öngyilkos holttestét a bonctani intézetbe szállították.

A 78 éves apa és 3 érettségizett leánya közösen indultak a halálba a nyomoruság elől

Budapest, március 11. A napirenden lévő öngyilkosságok sorozatából döbbenetesen emelkedik ki az a kétségbeesett leszámolás, amellyel három intelligens, gimnáziumi érettségizett leánytestvér

és hetvennyolc éves apjuk, tett pontot hányattott életükre. Lakásukon először valamennyien megmérgezték magukat, majd elvándorogtak a Dunához és az egyik leánytestvér kivételével, aki a

gyöngeségtől ezt az utat sem bírta már megtenni, belevetették magukat a Duna jeges vizébe.

A borzalmas tragédia tegnap déli tizenkét órakor történt és a hatóságok csak ma reggelre tudtak annyit kideríteni, hogy az öngyilkos leányok a Szabadkáról négy évvel ezelőtt felköltözött Rosenberg-nővérekkel azonosak, akik apjukkal Rosenberg Miksával együtt négy évvel ezelőtt költöztek Szabadkáról Budapestre, miután a jugoszláv hatóságok Rosenberg Miksát, aki egy ügyvédi irodának volt az alkalmazottja, politikai okokból kiutasították Jugoszláviából.

Mindhárom leány gimnáziumi érettségizett, de a rossz gazdasági viszonyok miatt nem bírtak olyan egzisztenciához jutni, amely fenntartásukat biztosította volna. Két nappal ezelőtt a leányok kintjártak egyik újpesti ismerősüknél, akitől ezeröttszáz pengőt kértek kölcsön, hogy azzal egy trafikot nyissanak.

Ezuttal sem volt azonban szerencsésük, mert ismerősük nem volt abban a helyzetben, hogy a szerencsétlen leányok segíthetett volna. Ugylátszik ez a kudarc érlelte meg bennük az öngyilkosság gondolatát, amellyel nyilvánvalólag már régebben foglalkozhattak.

Tervüket tegnap délben hajtották végre a Margit hídról, ahonnan a déli forgalom idején két nő és egy férfi ugrott az erősen zajló folyóba. A járőrök között nagy riadalom támadt és a patra kikötött csolnakkal igyekeztek az öngyilkosokat kimenteni, azonban csak az egyik leányt sikerült felhozni, a mentőkocsiban azonban az is kiszervezett. A férfi és a másik nő elmerült, utóbbinak a holttestét déli egy óra tájban a Döbrentei térnél kivetette a víz.

A mentőkocsiban meghalt leány karkötőórája tizenkétóránál megállt, a halálgrás tehát pontosan délben történt. A leány kabátjának zsebében ráakadtak az első írásra is, amely támpontot nyújtott az öngyilkosok kiletének megállapítására. Ez az írás egy személyazonossági igazolvány volt és így juttott el a rendőrség a Rosenberg-nővérek lakására, ahol megtalálták eszméletlen állapotban a harmadik Rosenberg-leányt, akitől később, amidőn jobban lett és ki lehetett hallgatni, napvilágra került a megdöbbentő népszerűségi öngyilkosság néhány megrázó körülménye. A lakásban fekvő leány — aki a Rosenberg-családból egyedül maradt életben — elmondotta, hogy odahaza megbeszéltek, hogy meg halnak és tettüket közös akarattal úgy követték el, hogy előbb mérget vesznek be, majd kimennek a Dunához és a vízbe ölik magukat. Az előre elkészített mérget be is vették, majd együtt megindultak a Margit hid irányába. Utközben a legfiatalabb leány rosszul lett és nem bírt tovább menni. Elmaradt a többiek-től, akik ekkor már sietve igyekeztek, hogy halálos céljukat elérjék.

A rendőrségi megállapítás szerint a Dunában halálukat lelt áldozatok nevei a következők: Rosenberg Miksa hetvennyolc éves, Rosenberg Erzsébet, Rosenberg Margit volt magántisztviselőnő, míg a lakáson életben talált leány neve Rosenberg Irén.

A megdöbbentő tragédia áldozatairól óriási részvét nyilvánul meg.

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD · JUD · AIBA

Elsősztályú alanyvesszőket, Berlandieri x Riparia, Riparia portalis és Riparia x Rupestris, adunk el mélyen leszállított árakon. Szőlőoltványokat is szállítunk előnyös árak mellett. Árjegyzék díjtalan.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A „Mor... a minisz... a

ment is tárgyalni fog derülni ezek a részletek Dr. Lupu: Először kérés. En még nem van hogy a kölcsön meg van...
Gafencu: Megnyugta meg van kötve. Az egész tomos munkának minős, amellyel a kölcsönt meglyozni. A kormánynak t az, hogy szankciót alkal szabolatolja ellen.

„An...
Dr. Lupu: Egy analf nincsenek törvényes jog

Leon és Gafencu vit majd Jorga emelkedik s hogy Mironescunak vál vadjaira. Ha a minisz rlelanut menesztette, tudja magát a vádakkal

Manoilescu ipar- és miniszter emelkedik ezu

— Mironescu miniszter laszolhat a deklarációr hagyta az üléstermet. D szakolják, én is beszél este felhívott telefonon este megkért, intervióval hogy ne küldje el azt a cia Banknak. Elment a gyogó palotájába, ahol tttam a volt bankkorre leanu kijelentete, hogy a te. Majd kis gondolkodás hogy fél, miszerint a kö lyozta a távirat továbbít hozzátette, hogy a követ meg fog jelenni a pári ugyanazt a táviratot más Ezek voltak a felfüggesz

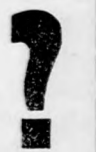
Toncsuc kamarai ale tette az elnökséget, be ronescu miniszterelnök a kezett és választolni óha előjárja. A többség taps Mironescut, aki a követk

Már hónapok ellen dolgoz

— Goga ur, aki időnk jelenni a kamarában, olt goztatott ellenem, am méltóságomon alulinak professzor iránti nagyra arra, hogy mégis válasz hangzott el ellenem, hog ken értesítettem Anghel kezendő változásokról. E az a tény, hogy Burilea szabolatására irányuló hónapokkal ezelőtt látha előrelátó politikusnak, hogy komoly események be és ezért előre kellé arról, hogy kik lehetné bankkormányzói állás be lent.

Jorga tudom niszterelnök

Jorga professzor kijel an elégedve a miniszter s hangsúlyozta, hogy v

Minden ké feleletet

A GENIUS KIS LEX teljes idegen szavak sz zófia, jog, közgazdasá minden szaváról 40.000 cikk, 800 kép, 6 mert az eddigi 560 lejes

ára füzve 2 kötve 240

KAPHATO AZ UJ KÖNYVOSZTAL

A „Monitorul Oficial“ nyilvánosságra hozta a miniszterelnöknek Burileanu működéséről a király elé terjesztett vádiratát

(Első oldali cikkünk folytatása)

ment is tárgyalni fogja, ki fognak majd derülni ezek a részletek is.
Dr. Lupu: Először kössék meg azt a kölcsönt. En még nem vagyok biztos benne, hogy a kölcsön meg van kötve.
Gafencu: Megnyugtathatom, hogy már meg van kötve. Az egész közvélemény alattomos munkának minősíti azt a kampányt, amellyel a kölcsönt meg akarták akadályozni. A kormánynek törvényes joga volt az, hogy szankciót alkalmazzon a kölcsön szabotálójára ellen.

„Analfabéta kormány“

Dr. Lupu: Egy analfabéta kormánynak nincsnek törvényes jogai.

Leon és Gafencu vitatkoznak ezután, majd Jorga emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy Mironescunak válaszolnia kell Goga vádjaira. Ha a miniszterelnök valóban törvényes alapon helyezkedett, amikor Burileanunak menesztette, akkor igazolni is tudja magát a vádakkal szemben.

Manoilescu ipar- és kereskedelmiügyi miniszter emelkedik ezután szólásra.

Mironescu miniszterelnök nem is válaszolhat a deklarációra, mert Goga elhagyta az ülést. De ha az urak erőszakolják, én is beszélnék. Vasárnap este felhívtam telefonon a miniszterelnök és megkért, intervióját Burileanunál, hogy ne küldje el azt a táviratot a Francia Banknak. Elmentem Burileanu tárgyaló palatájába, ahol párbeszédet folytattam a volt bankkormányzóval. Burileanu kijelentette, hogy a táviratot elküldte. Majd kis gondolkodás után hozzátette, hogy fél, miszerint a kormány megakadályozta a távirat továbbítását. Aztán azt is hozzátette, hogy a következő nap reggelén meg fog jelenni a párizsi követségen és ugyanazt a táviratot másodszor is elküldi. Ezek voltak a felfüggesztés előzményei.

Tonacescu kamarai alelnök, aki közben átvette az elnökséget, bejelenti, hogy Mironescu miniszterelnök a parlamentbe érkezett és válaszolni óhajt Goga deklarációjára. A többség tapsviharral fogadja Mironescut, aki a következőket mondja:

Már hónapok óta a kölcsön ellen dolgozott Burileanu

Goga ur, aki időnként meg szokott jelenni a kamarában, olyan vádakat hangoztatott ellenem, amelyekre válaszolni méltóságomom alulnak tartom. Jorga professzor iránti nagybecsülésém indította arra, hogy mégis válaszoljak. Az a vád hangzott el ellenem, hogy én már pénteken értesítettem Anghelescut a bekövetkezendő változásokról. Ezzel szemben áll az a tény, hogy Burileanunak a kölcsön szabotálására irányuló manőverei már hónapokkal ezelőtt láthatók voltak. Mint előrelátó politikusnak, tudnom kellett, hogy komoly események következhetnek és ezért előre kellett tájékozódnom arról, hogy kik lehetnek alkalmasak a bankkormányzói állás betöltésére. Ez történt.

Jorga tudomásul veszi a miniszterelnök választát

Jorga professzor kijelenti, hogy meg van elégedve a miniszterelnök válaszával és hangsúlyozta, hogy végre szükséges

Minden kérdésre feleletet ad a

A GENIUS KIS LEXIKONA (1931)

eljele idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb. minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet helyett az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára fűzve 200 lej, kötve 240— lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

volna a parlamentben valóban parlamentaris szokásokat meghonosítani, hogy az egyes pártok szembenálló képviselői európai modorban fejazzék ki mondanivalóikat.

Tizenöt százalékban maximálák a kamatot

Dr. Lupu: Csupán annyit akarok megjegyezni, hogyha jól emlékszem, Manoilescu miniszter ur is tagja volt annak a kormánynek, amely Burileanunak bankkormányzóvá kinevezte. (Általános derülttség.)

Burileanu a Monitorul Oficialban kapta ki obsztját

Bucuresti-Bukarest, március 11. Burileanu bankkormányzó erőszakos menesztése ma újabb szenzációt robbantott ki Bukarestben. A „Monitorul Oficial“ mai száma ugyanis leközli azt a királyi dekrétumot, amely Burileanunak menesztési és Anghelescu nevezési ki bankkormányzóvá. A hivatalos lap azonban a rendes szokástól eltérően nemcsak a két dekrétumot közli, hanem teljes terjedelmében leközli a miniszterelnöknek a király elé terjesztett referátumát is, amely ország-világ előtt a legsúlyosabban bélyegzi meg a volt bankkormányzó ténykedéseit.

A nyilvánosságra hozott referátum első szakasza így szól:

„Dimitre Burileanu, a Nemzeti Bank kormányzója a Jegybank vezetésében nem tudta tulteni magát egyéni és főleg politikai szempontokon. Innen eredtek azok a következmények, amelyek egyformán károsak voltak úgy az állam, mint a Nemzeti Bank szempontjából. Nem beszélve a régebbi dolgokról, csak néhány újabb eseményt fogok citálni, amely súlyosan érinti az ország hitelét és presztizsét. Noha a kölcsöntárgyalások során semmilyen lényeges nézeteltérés sem volt a kormány és a Nemzeti Bank között, a bankkormányzó megkísérelt konfliktust szítani egyrészt a kormány és a Nemzeti Bank, másrészt a Nemzeti Bank és egy külföldi nagy Jegybank között azzal a nyilvánvaló céllal, hogy megakadályozza a párizsi piacon tárgyalt kölcsön realizálását.“

Ezután áttértek a napirendre, amelyen az uszortörvény szakaszonkénti vitája szerepelt. Az első szakasznál a kamara óriási lelkesedéssel fogadta azt a módosítást, hogy a maximális kamatláb a visszelszámítási kamatlábon felül hat százalékos legyen, összesen tehát 15 százalék. A második szakasznál elfogadták dr. Fischer Tivadarnak azt a javaslatát, amely szerint bíróság előtt minden követelés csak írott akták alapján perelhető.

A parlament ülése este nyolc órákor ért véget.

E súlyos bevezető szavak után a referátum részletesen felsorolja azokat a táviratokat, amelyekkel Burileanu felre akarta vezetni a Francia Bankot. A miniszterelnök referátuma után a Monitorul Oficial leközli a király lakonikus dekrétumát, amely Burileanunak menesztésével csattanós választ adott a miniszterelnök vádjaira.

Titulescu és Maniu hazajönnek

A kölcsöntárgyalások sikeres befejezése miatt megnyilvánult öröm még mindig tart a fővárosban. Eredményes munkájának befejezésével a Párizsban működő román bizottság rövidesen visszaérkezik az országba. Autentikus forrásból eredő hírek szerint Cesianu párizsi román követ ma este elhagyta Párizst és holnap Bukarestbe érkezik. Popovici pénzügyminiszter ugyancsak szerdán este utazott el Párizsból.

A Lupta úgy értesül, hogy a pénzügyminiszter a francia Rivierára megy, ahol huszonnégy órát tölt és megbeszéléseket folytat Maniu volt miniszterelnökkel.

A Lupta egyébként azt a megerősítésre szoruló hírt is hozzáfűzi jelentéséhez, hogy

Popovicival együtt Maniu Gyula is az országba jön és a pénzügyminiszter társaságában szombaton érkezik Bukarestbe.

Ugyancsak megerősítésre szoruló híradás számol be arról, hogy Titulescu lon-

doni követ szombaton szintén a fővárosba érkezik. Titulescut állítólag a király hívatta haza, hogy nagyfontosságú gazdasági kérdésekben kérje ki a véleményét.

Burileanu menesztése egyébként még mindig szenzációja Bukarestnek. Politikai körökben különbözőképpen kommentálják Burileanu szerepét. Az Indreptarea, az Averescu párt hivatalos lapja érthetően a leghevesebb támadásokat intézi a kormány ellen. Kormánykörökben megállapítják, hogy

Burileanunak mindig Goga inspirálta és az ő terve volt az, hogy a kormányt a kölcsöntárgyalások meghiusításával megbuktassa.

Az Adeverul mai száma a Burileanu-üggyel kapcsolatosan úgy értesül, hogy a megbukott bankkormányzó nem fog nyilvános polémiába bocsátkozni a miniszterelnökkel, hanem jogi uton akarja vélt igazát érvényesíteni. Burileanu továbbra is a Banca Nationala kormányzójának tekinteti magát. Elmozdítását és utódjának kinevezését törvénytelennek tekinti. Burileanu mindaddig nem vesz részt a közéletben, míg igazságszolgáltatási döntés ügyében nincsen. Ha az ítélet kedvezőtlen lesz, úgy aktív részt fog venni a néppárt politikájában.

Kormánykörökben általános optimizmus uralkodik a kölcsön megkötése után. Mindent egybehangzóan hangsúlyozzák a külső jelentőségét. A szerződés értelmében 24 millió dollár készpénz jön az országba, amely 4 millárd 50 millió lejnek felel meg és ez az összeg frissítően fog hatni az ország gazdasági életére. Beláthatatlan előnyöket jelent az országba a 10 millió dolláros utépítési kölcsön, mert az utépítő-érdekeltégek csak a gépeket hozzák külföldről, míg az anyagokat és a munkaerőket Romániából szerzik be.

A kormány helyzete a kölcsön következtében rendkívül megzsilárdult

és Burileanu menesztésének körülményei azt is igazolják, hogy Mironescu teljes mértékben bírja az uralkodó bizalmát. A kormány átszervezéséről újabb hírek nem érkeztek és így hinni kell a tegnap érvényes kormánycafolatnak, amely a kormány átalakításáról szóló hírekkel kapcsolatban jelent meg.

Egy szekérderek rádió

Kiskoru alkalmazottai hónapokon keresztül fosztogatták a Rex rádióüzlet áruraktárát

Egy millió lejre rug az eladott rádiók értéke

Szekérderek számra szállította vissza a rendőrség a bűnös alkalmazotknál talált rádiókat

Cluj-Kolozsvár, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári hatodik kerületi rendőrség ma szenzációsan érdekes bűnygyben kezdte meg a vizsgálatot. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a Rex rádió- és csilláraktár alkalmazottai maguk között szövetkezett alakítottak, amely hónapokon keresztül lopkodta az üzlet anyagraktárából a rádiófelszerelési cikkeket. Az alkalmazottak városzerre neveltségesen olcsó áron adták el és zrelték fel a lopott rádiókat.

Üzelmeiket hónapokon keresztül olyan ügyességgel folytatták, hogy az üzlet tulajdonosa semmit sem vett észre ma növereikből.

Az első pillanathban még a rendőrségnek sem volt sejtelve arról, hogy a csak kiskoruakból álló társaság hatalmas összegekkel károsították meg az üzletet.

A kiskoruaknál eszközölt házkutatások alkalmával egész szekérderekre való rádiót és alkatrészeket szedtek össze.

Csak a bűnösöknél talált rádiók értéke megközelíti a 300 ezer lejt. A rendőrség az egész napon keresztül folytatott nyomozás adataiból azt akarja megállapítani, hogy a hónapok óta folyó üzelmek alatt hol helyeztek el potom áron rádiókat a tolvajok.

Hozzávetőleges számítás szerint egy millióra rughat az ellopott, legkülönbözőbb típusu rádiók értéke.

A rendőrség az egész városban kiterjeszti a nyomozást és mindenúnnen, ahová a kiskoru tettesek rádiókat szereltek fel, el fogják kobozni a készülékeket. Este kilenc órákor

nyolc kiskoru őrizetbevételét rendelte el Draghiciu Aurél,

a rendőrség bünygyi osztályának igazgatója. A nap folyamán rendkívül sok kihallgatást foganatosítottak. Elővezették a cég egész személyzetét és számos kihallgatást foganatosítottak azok között is, akik az alkalmazottaktól rádiókat vásároltak.

Érdekes, hogy a különös bünygyben nem a cég részéről érkezett az első feljelentés, hanem a hatodik kerületi rendőrség vezetője, Rosván komiszár magáninformációi alapján derültek ki a visszaélések. A cég csak akkor értesült a történetekről, amikor a nyomozás már megkezdődött

és ekkor a cégtulajdonos, özv. Rexné tette meg az írásbeli feljelentést a rendőrségen, hogy a vizsgálat folytatható legyen.

A kiskoru bűnösök egyelőre a rendőrségi fogda lakói és csak akkor kísérik át őket az ügyészségre, amikor az általuk kihelyezett rádiókról is részletes adatok birtokába jut a rendőrség.

— Nyilvánosságra hozzák a francia-olasz flottaegyezmény szövegét. Londonból jelentik: A francia-olasz-angol flottaegyezmény szövegét a japán és az amerikai kormányokkal történt megállapodás után ma délután nyilvánosságra hozzák.

utat sem bírta...
tték magukat a

lia tegnap déli...
és a hatóságok...
annyit kideri...
leányok a Sza...
lőtt felköltözött...
zonosak, akik...
fiksával együtt...
ztek Szabadká...
a jugoszláv ha...
ksát, aki egy...
az alkalmazott...
utasították Ju...

nnáziumi érett...
gazdasági viszo...
olyan egzisten...
tartásukat biz...
appal ezelőtt a...
k újpesti isme...
áz pengőt kér...
al egy trafikot

ban szerencsém...
volt abban a...
rencsétlen leá...
a. Uglátszik...
bennük az ön...
amellyel nyil...
n foglalkozhat...

ben hajtották...
ahonnan a déli...
s egy férfi ug...
óba. A járőke...
m támadt és a...
kal igyekeztek...
teni, azonban...
erült felhozni...
n az is kiszen...
k nő elmerült...
li egy óra táj...
vetette a viz...
nált leány kar...
megállt, a ha...
delben történt...
bében ráakad...
helyl támpontot...
kileténe meg...
egy személy...
olt és így ju...
salenberg-növ...
alálták eszmé...
madik Rosen...
o, amidőn job...
llgatni, napvi...
ntó négyezer...
negrázó körül...
ő leány — aki...
gyedül maradt...
hogy odahaza...
hálnak és tet...
gy követik el...
ek be, majd...
a vízbe ölik...
szített mérget...
t megindultak...
közben a leg...
lett és nem...
radt a többiek...
ve igyekeztek...
rjék.

ítás szerint a...
ldozatok nevei...
Miksa hetven...
Erzsébet, Ro...
gántisztviselő...
n talált leány

édia áldozatai...
ánul meg.

HER&CO
LBA

oket. Berlan...
ortalis és Ri...
melyen leszá...
okát is száll...
árjegyzék díj-

ET LELKE:
KELETBEN

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi zsidó közösség napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Síkkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Mária királyné Ileana hercegnő kíséretében hosszabb külföldi utra indul. Bukarestből jelentik: Mária királyné — udvari körökből nyert értesülésünk szerint — e hét folyamán külföldre utazik. A királyné először Belgrádba megy, onnan néhány nap múlva folytatja útját Párizsba. Az utazás további programja most készült, azonban a marokkói látogatás valószínűleg elmarad. A királynét elkíséri Ileana hercegnő is.

— Cionizmus és szocializmus. A kolozsvári Akadémit Barisszia kedden, folyó hó 17-én este 9 órai kezdettel a Zsidó Menza olvasótermében vitaestélyt rendez. Dr. Marton Ernő „Cionizmus és szocializmus” címen előadást tart, amelyet vita követ. A Barisszia ezután hívja meg a vitaestélyre a Kolozsváron tartózkodó összes egyetemi hallgatókat.

— Robbanás történt egy szerbiai bányában. Belgrádból jelentik: Az Eszak-Szerbiában fekvő Bori rézbányában súlyos robbanás történt, melynek következtében a bányában tűz támadt. Egy mérnök vezetésével munkások hatoltak be a bányába, hogy a tüzet eloltassák, de a tűz folytán kifejlesztett mérges gázok úgy a mérnököt, mint a két munkást megölték. Jóval később sikerült csak a bányába hatolni és a tüzet eloltani.

— Gondosan válogassa meg hashajtóját. Sőt kérje ki orvosa tanácsát, aki Artin dragéet fog ajánlani, mert biztos, enyhe, olcsó.

— Népszavazás lesz Svájcban az alkotmányreform kérdésében. Bernből jelentik: E hó 16-án népszavazás lesz Svájcban az alkotmányreformról. Az alkotmány szerint eddig minden 20 ezer szavazó után választottak egy tagot a nemzeti tanácsba s ennek következtében a legutóbbi népszavazás alapján 198 tanácsos volt s a tavalyi népszavazásról figyelembevételével tavaly 204 lett a tanácsosok száma. A parlament körök a tanácsosok (képviselők) számát csökkenteni akarják oly módon, hogy a jövőben 23 ezer szavazó után választassák egy-egy tanácsost, miáltal ezek száma 184-re csökkenne. Ugyancsak javasolják, hogy ezeknek a mandátuma három évről négy évre hosszabbítsák meg. Ezekben a kérdésekben fog dönteni a népszavazás. A szociáldemokrata párt mind a két javaslatot ellenzi, a polgári pártok között pedig megoszlanak a vélemények.

— Athénben kommunistákat tartóztattak le. Athénből jelentik: A rendőrség tegnap jól megszervezett kommunista központot leleplezett le. Egy férfit és három nőt a detektívek letartóztattak és előreláthatólag, ma újabb letartóztatásokat fognak eszközölni. A leleplezett kommunista központ az elkobzott levelezés szerint, bécsi, konstantinápolyi, bombay-i és alexandriai kommunista központokkal állott össze kötetlenül.

— Műsoros Purim-bál Orsován. A kisvárosi kereteket jóval meghaladó előadást rendezett az orsovai zsidó hitközség műkedvelő gárdája az „Ozanic” szálloda termében Susán purim napján. Vas Andor főállatorvos, a hitközség alelnöke magasszárnyalású beszédben üdvözölte a megjelenteket és méltatta az ünnep jelentőségét. A prólógót a kis Brück Edgárd mondta kedvesen. Két egyfelvonásosban Stern Mici urnó, Sohr Klári, Spiller Bözsi, Marton Béla és Jakab Vilmos tüntek ki különösen, akiket a közönség színi nem akaró tapsorkánnal honorált. Miklós Andor szájharmonikával végzett valóban művészi produkciókat. Ábraháma Bözsi és Reicher Kati bájosan szavaltak. Az est legkimagaslóbb pontja Vas Andorné szavalata volt. Morris Rosenfeld „Vihar” e. költeményét szavalt dilettánszt meghazudtoló hozzáértéssel, művészi tehetséggel. A konferansz szerepét Spiller Baba látta el szellemesen, ötletesen, sok kellemes, derűs perccel szerezve a közönségnek. A kitünő rendezésért Marton Gyula és Berkovits Ödön urakat illeti dicséret. Az előadást piknik és reggelig tartó tánc követte. A Löwenkopf Kálmán rabbi által életre hívott műkedvelő gárda a cionista eszme szolgálatában áll.

A garázdálkodó falusi csendőr-örmester a tábla előtt

2000 lej pénzbüntetésre ítélték Hermann Petru körmendi csendőr-örmestert, aki szeretettel foglalkozott a parasztek megverésével

Cluj-Kolozsvár, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári ítélőtábla előtt tegnap Kövend község csendőr-örmestere ült a vádlottak padján. A csendőr-örmestert többrendbeli hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolta az ügyészség. Hermann Péter örmester Kövendben előszeretettel foglalkozott azzal, hogy a kezéigébe került, főleg kisebb-szebb parasztekot elagyabugyalja. Így egy alkalommal véresre verte Nemet Ferenc parasztleányt, aki kukoricát ritkított a falu határában. Nemet munkaközben három puskagolyót hallott elsüvteni a füle mellett. A legény az országútra ment, ahol a csendőr-örmesterral találta magát szemközt. Nemet megkérdezte a csendőr-örmestert, hogy ki lött, de ez felelet helyett a kutyáját uszította a legényre. Ezután ő maga is rátámadt a legényre és véresre verte.

A második verekedést két gyermek ösztöztetése miatt rendezte az örmester ur. Crisan Maria parasztszönyö kislánya megütötte az örmester ur szakácsnőjének kisfiát. Ezért Hermann Péter örmester ur előbb a gyermeket verte véresre, majd az anyját, sőt még jegyzőkönyvet is vett fel az esetről.

Végül a parasztek feljelentették az örmestert, akik a törvényszék 2000 lej pénzbüntetésre ítélt. A tábla jóváhagyta az ítéletet és a perkoltségek megtérítésére kötelezte az örmestert. Hermann a semmitő-székhez fellebbezett.

— Javult a pamut ára. Londonból jelentik: A pamut ára 13 havi áresés után javult. Ez a birminghami és a londoni nem zetekői vásárokon történt üzletkötéseknek tulajdonítható. Gazdasági körökben némi optimizmus tapasztalható. A gyárak legtöbbje öszig el van látva megrendeléssel.

— Eljegyzés. Herzlinger Elzi Blaj és Horváth Géza Oradea jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Tizezeréves barlangi lelet. „Ösvilági ember nincsen!” Ez volt Cuvier tétele, pedig már a 18. században találtak emberi csontokat régi kihalt ösvilági állatok csontjai közé keveredve. Ilyen ösvilági állatok voltak a 2 és fél méter magas barlangi medve, óriás szarvas és a barlangi hiéna, melyeknek csontmaradványai még ma is nagy számban találhatók a bihari-hegységi oncsászi, fericsi és a meziádi barlangban. Ezen érdekességeket fogja Papp Lajos, az ismertnévű író és bihari turistavezér folyó hó 15-én, vasárnap este az uniótárius kollégium disztertnében vetítették előadás keretében ismertetni. Az előadást az Erdélyi Kárpát Egyesület fotó szakosztálya rendezti. Kezdeté 6 órakor. Műsor megváltása kötelező.

Magyar Színház-mozgó:

Samy Cohen nászuton

A legmulatságosabb vigjáték.

— Szívenlőtte magát, mert nem akart tovább szüleinek terhére lenni. Budapest-ről jelentik: A Vig uca és a Népszínház uca sarkán lévő „Vörös papagály” étkezőben tegnap szívenlőtte magát Teltsch Pál 30 éves temesvári rádiókereskedő. A mentők életveszélyes sebesüléssel szállították be a Glück-szatóriumba. Az öngyilkos zsebében levelet kaptak, melyben megírja, hogy nem bírja tovább az életet, mert nem akar tovább a szüleinek terhére lenni. Az életunt apja jómódu budapesti kereskedő, aki jelenleg San-Remóban telen. Az öngyilkos kívánsága szerint, először bátyját értesítették, aki szüleit ki-méletesen fogja értesíteni fiuk öngyilkosságáról.

— Ovomaltine természetes erősítő tápszer megacélozza az izmokat, erősíti az idegeket.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság (LUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkél 143 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhely-megyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyhadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végcz!
Áruraktárai a vasut mellett.

NAPROL-NAPRA

Március 24-én Jules Verne halálának évfordulóján Newyorkban megke-rezteselik Wilkins sarkutazó tengeralatt járóját. A buvárhajó, mint ismeretes, a Nautilus nevet kapja.

Az Egyesült államok kormánya az amerikai partvidék védelmére óriás-léghajót épített, amelyet ágyúkkal és gépfegyverekkel fognak felszerelni.

Newyorki jelentés szerint A.G. Vanderbilt szenátor és versenytárlótulajdonos felesége ikreknek adott életet.

A marokkói Agadir környékén hatalmas sáskahadak léptek fel. Még szerencse, hogy nyomukban golyók s érkeztek s pusztítják is derekasan a sáskákat.

Az angorai nemzetgyűlés javaslatot fogadott el, amely kötelezi az állampolgárokat, hogy egy éven belül családnévet válasszanak maguknak, amelyet be fognak jegyezni az anyakönyvekbe és a jövőben a polgári életben mindenki köteles lesz ezt a családnévet használni is.

E. Daimhorn német pilótánál közelebb-ről az afrikai Timbuktaból visszaindul Németországba. A pilótánál az utat vissza felé is repülőgépen teszi meg.

— Meggyilkota és borzalmasan megcsontkította szeretőjét egy bécsi csatornatisztító. Bécsből jelentik: A Krummgasseban, a Schwarzenberg tér közelében tegnap a járókelők borzalmas leletre akadtak. A hóban két, combban levágott női lábszárat találtak, amelyeket még meleg állapotban rakhattak le a hóba, mert mellettük a hó megoldvadt. A két női lábony selyemharisnya volt és az egyik harisnya alatt, a térd és a harisnya között egy levél, amely egy nőnek szólt, aki a Rochusgasseban lakik. A rendőrség lázas erélyvel indította meg a nyomozást, amely a déli órákban eredménnyel is járt. Kiderült, hogy a borzalmas gyilkosság áldozata Theler Mici 26 éves kiszolgáló leány, a gyilkos pedig a leány szeretője, Wurbig Ignác 46 éves csatornatisztító. Wurbignak hosszabb ideje volt viszonya a leánnyal, aki azonban minden áron szakítani akart vele. A csatornatisztító többször megkísérelte, hogy újból közeledjen a leányhoz, aki azonban minden esetben visszautasította. Az éjszaka Wurbig baltával támadta a leányra és meggyilkolta, lábait levágta és otthagya a hóban, a megcsontkított test pedig egy közeli pincében rejtette el. A gyilkost letartóztatták. Először beismertő vallomást tett, de később azonban tagadni kezdett.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, szék-szorulás, hányás, vagy hasmenés esetéinél már 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Achmed Zogu elutazott Bécsből. Achmed Zogu albán király ma reggel elutazott az osztrák fővárosból. Elutazásának időpontjáról senki sem tudott előre.

— Igen hideg időjárás várható. Budapest-ről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változó, szeles, viharos és igen hideg időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délbén 2 fok Celsius.

Dávid Golder

a szegény zsidófiuból lett nagystilű bankár életének regénye fölemelkedésétől bukásáig. Irene Nemirovszky regénye egyike az utóbbi évek legnagyobb sikerű könyveinek

Ara füzve 136 lej,

Ara kötve 204 lej.

Kapható az UJ KELET könyvosztá-lyában.

KÖZGAZDASÁG

A Royal Dutch-konzern új kölcsönt ígér az országnak

Deterding megbízottja fontos tárgyalások céljából e hó végén Bukarestbe érkezik

Bucuresti-Bukarest, március 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hetekkel ez előtt az egész romániai sajtót bejárta az a hír, hogy Deterding, a Royal Dutch Shell petróleumtrust elnöke ez év elején Bukarestbe érkezik nagyszabású tranzakcióinak végrehajtása céljából. Amint most értesülünk, Deterding bukaresti látogatását későbbi időre halasztotta, ezzel szemben előreláthatólag e hó végén Romániába érkezik Gobius amszterdami bankár, Deterding megbízottja.

Gobius bankár látogatása beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint, összefüggésben van a Deterding-trust által a romániai petróleumvállalatoknak az elmúlt években nyújtott 160.000 fontos és múlt év szeptemberében adott

50.000 fontos kölcsönrel. A romániai petróleumvállalatoknak közvetlenül nyújtott 210.000 font hitelkén kívül, hír szerint, a Deterding-trust összevásárolta az angol piacon forgalomba lévő romániai petróleumváltókat és zálogleveleket, úgy, hogy Gobius romániai látogatása alkalmával tulajdonképpen közel másfél millió fontos hiteltranzakcióról fog tárgyalni. Hír szerint, Deterding megbízottja tárgyalni fog a Royal Dutch esetleges érdekelt-ség-vállalásáról is, melyek a még kiaknázatlan petróleummezőkkel kapcsolatosak. Egyes verziók arról tudnak, hogy az illető területek koncessziójának elnyerése esetén, Deterding kedvező kölcsönajánlattal fordul a román pénzügy felé.

Kialakultak a budapesti mezőgazdasági kiállítás keretei

Alig egy hét választ el az országos mezőgazdasági kiállítás megnyitásától, amikor a vidéki érdeklődők tizezrei és a külföldi látogatók ezrei új színeket fognak hozni Budapest világvárosi forgalmába. A kiállítás irodában és kint a tenyészvársátralepen már hetek óta folyik szüntelenül a munka, hogy az évről-évre bővülő kiállítás keretei méltók legyenek az általános megnyilvánuló nagy érdeklődésre. A kiállítás látogatói nap-nap mellett változatos programu lovasmutatványokban és fogatelőhajtásokban gyönyörködhetnek majd, amelyekhez a díjazott állatok elővezetése fog csatlakozni. A tenyészállatkiállítás anyaga gazdagságával és kiváló minőségével még a múlt év hatalmas kerekeit is meghaladja. Az ismert nevű jeles tenyészeteken kívül jelentős számban fognak szerepelni egyes vidékek népies állattenyésztésének gondosan összeválogatott kollekciói is.

A tenyészállatkiállítás mellett a többi kiállítási csoportok is jelentős fejlődést mutatnak az elmúlt évekhez képest. A tejgazdasági, vetőmag- és termény-, szakoktatási és kísérletügyi, háziipari, dohány, erdészeti és halászati kiállítás csarnokán kívül bizonyára nagy számmal fogják felkeresni a látogatók a borkóstolóval kapcsolatos borászati és szőlészeti kiállítást. Érdeklődésre tarthat számot a mezőgazdasági exportintézet, az Országos Mezőgazdasági Kamara, az állattenyésztő egyesületek és szövetségi központok működését

feltüntető pavillon is. Külön is megemlést érdemel a nagysikerűnek ígérkező mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás, amelynek keretében a nagyhirű magyar mezőgazdasági gépipar és a külföldi gégyárak képviselői fogják bemutatni ismert gyártmányait, a gépjárműveket pedig külön közös csoportban mutatják be.

A március 20-tól 25-ig megtekinthető, számtalan látványosságot és hasznos tanulságot ígérő kiállítás iránt általános megnyilvánuló nagy érdeklődést az 50 százalékos kedvezményes utazásra jogosító igazolványok igen nagymérvű igénylése is jelzi. A rendezőbizottság (Budapest, IX., Közteleki uca 8.) március 23-ig még küld a jelentkezőknek kedvezményes utazásra jogosító vasuti igazolványokat. A külföldi látogatóknak számos kedvezményt biztosító kiállítási igazolványokat a kiállítás külföldi képviselőinél és a menetjegyvirodáknál lehet megszerezni. Elszállásolás céljából az érdeklődők forduljanak Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalához (Budapest, IV., Deák Ferenc uca

Megalakul a sörraktárosok egyesülete. A Sörgyárosok Egyesületének legutóbbi határozata, mely a régen várt sörleszállítást oly alakban oldotta meg, hogy a jelentős árdifferenciát csaknem teljes egészében a sörraktárosokra hárította, elődázhatatlanná tette anna szükségességét, hogy egyesületbe tömörüljünk. E célból Kolozsváron a Kereskedelmi és Iparkamara kistermében folyó hó 17-én, délelőtt 10 órakor gyűlésre jövünk össze. Egzisztenciális létérdekeinkről lévén szó, minden raktáros megjelenésére számítunk. Előkészítő bizottság: Postafiók 75. Kolozsvár.

Színház-Művészet

Eredeti operettbemutató Kolozsváron

Kolozsvár, március 11. Négy évvel ez előtt nagy feltűnést keltett, hogy a kolozsvári színház egyik „Uraufführungja”, a Csókhercegnő című operett kilépett az erdélyi keretek közül s diadalmasan bejárta az összes magyarországi és csehszlovákiai színpadokat is. A darab remek muzsikája sokáig emlékezetes maradt.

A Csókhercegnő szerzője most új operettet írt, Utolsó farsang címen. Schreiber Alajos, a temesvári, aradi, marosvásárhelyi színházak karmestere új művében messze felülmulta négy év előtti munkáját s olyan pezsgő, friss, modern, izos muzsikát komponált, amely egészen biztosan meg fogja hódítani a nagy külföldi szin-

padokat is. Librettistája most olyan jelentős író, mint Szabados Árpád, aki ebben az évben a budapesti Nemzeti Színház szerzői közé avasztált.

A két erdélyi szerző munkáját a legnagyobb gondtal és szeretettel készíti elő a színház. Ihász Aladár, mint rendező, különösen ambicionálja, hogy olyan karnevált varázsoljon a színpadra, amely az amerikai filmek kiállításával is vetekedik.

A szerző és Stefanides karmester vállvetve fáradoznak a zenei rész betanításán. A pénteki este minden esetre jelentős dátuma lesz az erdélyi eredeti operettírás történetének.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Samy Cohen nászuton. A Magyar Színház-mozgó új vigjátéka pompás, telivér amerikai történet, amelynek pazar humora, kitűnő felvételei, remek meséje ellen-

állhatatlanul hódítja meg a nézőt. Samy Cohen valóban a nagy színészek fajtájából való. — A kísérőképal adott Volga leányát nem kell bemutatni, Evelin Holt és Ygo Sim alakításai a leghiresebbek közül valók amelyeket a film csak produkált.

Román Opera műsora

Péntek, március 13-án: Parasztszünet; Bajazzók. P. Stefanescu-Goange baritonista vendégfellépésével.
Vasárnap, március 15-én (d. u.): Mignon. Hétfő, március 16-án: Hoffmann meséi. (Olcsó helyárakkal.)
Szerda, március 18-án: Al. Stradella. (Opera-premier.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Csütörtök este 9: Halványsárga rózsá. (Operett-ujdoncsáng, Kondor, Kertész, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével, 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal.)
Péntek 9: Utolsó farsang. (Eredeti operettbemutató, Kondor, Kertész, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével. 31. Premiérbérlés.) Ssz. 214.
Szombaton 9: Utolsó farsang. (Operett ujdonság másodszer. 35. A. bérlés. Ssz. 215.)
Vasárnap 9: Utolsó farsang. (Operett ujdonság harmadszer. 35. B. bérlés. Ssz. 216.)
Hétfő 9: Szigeti József, a világhírű magyar hegedűművész egyetlen hangversenye. Felemelt helyárak. Ssz. 217.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI
Csütörtök, március 12.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Időjelzés. 12.50: Grammfón. 16: Zenekar. — 17: Felolvasás. 17.15: Vidám negyedóra. 17.30: Zenekar. 18: Rádiógyetem. — 19: Dales. 19.30: Angol lecke. 20: Szimfónikus hangy. Corelli: II. nagyhangverseny zongorára, Mozart: Esz-dúr szimfónia, Mozart: Hegedű- és zenekari verseny. Mascagni: Racliff álma, Rossini: Tell nyitány, 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Grammfónhangverseny Puccini: Bohémélet, Verdi: Rigoletto, Leoncavallo: Bajazzók, Delibes: Copélia, Puccini: Tosca imája, Jessel: Az álomkatonák díszszemléje, Tosti: Addio, Lacombe: Tavasz szerenád, Ej uchnyem, Ábrahám, Viktória, Dostal: Hallgassátok, Barajas: Queja Pampera, Snyder: With Guitter, Borchet: Amit mindenki ismer, Stolz: Vége a dalnak, Greer: Flaperette, Berkins: Lady Luck, Schertzing: A gránátosok indulója. 9.30: Hírek. 12.05: Szalónzenekari hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, 5.10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. 5.45: Hangverseny. 6.45: Angol nyelvoktatás. 7.20: Felolvasás. 7.50: Dickens: Dorrit kisasszony c. színmű. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Cigányzene. 11: Katonazene.

Bécs. 19.30: Dales. Smetana, Dvorak, Foerster, Novák művei. 21.05: Bécsi keringők.

Berlin. 21.10: Dvorak, Bordin művei.

Breslau. 21.10: Dvorak: Esz-dúr vonós-egyenes.

Hamburg: 20: Orosz népdalok.

Lipce. 19.30: Nicolai: A windsori vig-nök.

Varsó. 19.25: Grammfón.

Kattowic. 22.15: Hangverseny. — 23: Operett.

Poznan. 20.30: Alt, hegedű és zongora-

szóló.
Milánó. 20.30: Vegyes zene. — 20.50: Opera.

Róma. 21.05: Ének és zenekari hangverseny.

Prága. 22.20: Mozizene.

Pozsony. 17.50: Rádiózenekar. Mozart: Varázsfuvola, Mozart: G-dúr hegedűverseny, Mendelssohn: Hebridák, Mendelssohn: Nászinduló, 18.40: Dales.

Osló. 20.30: Brácsahangy. 21: Arenszkij D-moll trió.

Stockholm. 21.40: Perzsa-est. Előadás, zene, szavalt.

Toulouse. 22.30: Operaáriák. — 22.45: Bécsi zene. 23: Műdalok. 23.15: Cselló. — 23.30: Argentínai zenekar. 23.40: Dalok. 24: Harmonika. Spanyol dalok. — 24.30: Tánczene.

Péntek, március 13.

Bukarest. 12.30: Hírek. 12.30: Grammfón. 16: Rádiózenekar. 17: Hírek, időjelzés. 17.15: Rádiózenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Színmű. 19.30: Grammfón. 20: Cselló. 20.30: Carmen ének. 21: Felolvasás. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Zenekari hangverseny. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házi kvartettjének hangversenye. Lehár: Hercegkisasszony. Gróf Majláth: Farsangi álmok. Siklós: Petite valse. Kodály: Maroszléki táncok. Gregh: Marche des franc archers. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Özv. Pósa Lajosné felolvasása: 1. A tövis varázsa: 2. Egy hős végrendekezése 1916-ban. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Tót-magyar nyelvoktatás. 5.25: 36-ik Rácz Laci és cigányzenekarának hangversenye. 6.15: A Rádióélet félórása. 6.40: Rádió amatőrpósta. 7.20: Grammfónhangverseny. 8: „Az érelmeszesedés” balatonfüredi dr. Schmidt Ferenc egyetemi magántanár előadása. 8.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Szabó Guy László jazz zenekarának hangversenye.

Bécs. 19.30: Operaházi közv.

Berlin. 22.20: Dajos Béla zenekarának hangversenye.

Hamburg. 22.30: Szórakoztató zene.

Landenberg. 19.45: Dales. 21: Csem-balohangy.

Lipce. 21.10: Bécsi táncok.

Varsó. 21.15: Filharmónikus hangverseny. Brahms IV. szimfónia. Schumann: Zongoraverseny, Strauss: A Halál és megdicsőülés, Wagner: Tannhauser.

Kattowic, Poznan. 20.15: Filharmónikus hangverseny.

Milánó. 23: Szórakoztató zene.

Róma. 21.35: Szimf. hangy.

Prága. 22.20: Mai zene.

Pozsony. 19.30: Smetana: A két özvegy c. operettje.

Brünn. 20.50: Beethoven a korabeli kritikusk szemében. Leonora nyitány, Eroica, Skót dal, Templomavatás.

Osló. 20.30: Hangverseny.

Stockholm. 22: Szórakoztató felőra.

Toulouse. 20: Hegedűszóló, dalok. 21: Operarészletek. 21.15: Gounod: Faust ballet. 21.25: Grammfón. 24: Szavalt. Hangszerszóló. 24.30: Dalok, tánczene.

Belgrád. 20.30: Hegedűhangy. 21.10: Dales. 21.40: Rádiózenekar. Wagner, Massenet, Micheli. 22.50: Grammfón.

London. 22.25: Humperdinck: Jancsi és Juliska c. operája.

Párizs. 20.30: Szimf. hangy.

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek
Illés szekeren
Magunk szerelme
Ki látott engem

Menekülő élet
Igy is történhetik
Szeretném ha szeretnének
Vér és arany

Minden titkok verseiből

Ara kötetenként 68 lej

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cluj-Kolozsvár

XIV. ÉVF. *

Cluj—Koloz
március 13
5691 ÉV A

Uj Kelet az eg
és bányági szid
napilap
Dikkelnk utány
forrás mezejelő
me

Készítők nem
megőrzésükre ne

Egy rö marg

Maga a hír nem
bizarr véletlennél,
hogy egy percre n
Ime a hír:

A Zsidó Távirati
tése szerint az ang
heti ülésén igen é
dott le, amelyről s
gol politikai körök
banforgó ülésén a
rium pótköltségvet
lehető részvétlens
kevés képviselő ve
mal egy, még az
mus történetében
ció adódt elő:
vezéréként zsidók
mányt és a munká
a zsidó bányagvív
a liberális pártot S
mig a konzervatív
m uel képviselő v
nicle e hírrel kap
hogy az antiszemi
ward Bury ezre
vett részt a gyűlé
nyomban interpell
elő az ügyben.

Semmi különöse
ennek az esemény
dekes pikantériáná
hogy apró epizódok
látszó mellékkörül
lágitanak valamine
hangos robaju ese
zód is élénk fényt
ság politikai helyze
egész angol politik
sára. Ne értessünk
tig sem hisszük, h
eldorádója. Angliá
mitizmus, sőt az
növekvő antiszemi
más ez az antisze
lunk Közép- és Ke
lyen másképpen it
az ő zsidóit és ant
hétven merő és vak
hogy mindhárom
egy-egy zsidó szer
de megtörténhetet
természetes és log
is, amint hogy az
mán nem egyszer
zsidók állottak a
pártok élén. Gond
consfieldre, a mi
zél két évtizeden
mert vezére az an
s a berlini kongre
a brit birodalmat
előtt. Angliában a
ja óta senkinek p
utjában nem állot
mondjuk, egy szül
könyvben és gy
vényesülni, de a
zsidók, ha nagyob
szintén elérhették
ciókat.

Ma már tör
tény, hogy ez a f
nemcsak hogy ne
de kiszámíthatatl
Az angol világim
jait Disraeli rakta
ma megoldását R
tette elő s Angli
móniáját a lord M
Sámuelek teremt
dó államférfiak l
Angliának, mint
adott nekik. Az a
angol nép nagyon
pen ezért term
könyvelik el, ha
életi méltóságot t
Hogy ez a meg